

Tuổi trẻ

Văn Hóa –Giải trí

Thứ Ba, 05/02/2008, 07:00 (GMT+7)

Những mùi hương trong miền ký ức

TTO - Mỗi khi nói về Hà Nội, người ta hay nhắc tới mùi hoa sữa nồng nàn, nhẹ nhàng hơn thì có *mùa cỏm xanh về thơm bàn tay nhỏ*; Huế thoảng mùi hoa sen, Đà Lạt có mùi thông thanh khiết.

Chỉ có Sài Gòn chẳng được gắn với một mùi hương nào mà chỉ nghe than là lấm khói nhiều bụi. Nhưng trong miền ký ức của tôi, thành phố nơi tôi lớn lên vẫn đầy những mùi hương.

Ngày bé tôi học ở trường tiểu học gần nhà. Trường không lớn lắm nhưng sân khá rộng, giữa sân có căn nhà hình lục giác, chúng tôi thường gọi là nhà tròn. Sân trường có nhiều cây phượng to, mùa hè hoa nở đỏ rực, bọn con gái chúng tôi lấy cánh phượng ép thành con bướm, con trai thì lên treo cây hái trái phượng làm kiếm đánh nhau.

Nhưng tôi không thích mùi hoa phượng hăng hăng bằng hoa cây sao già trồng quanh trường. Những chùm hoa sao màu vàng nhỏ xinh như hoa ngâu, thoang thoảng thơm, khi nở xòe ra thành những ngôi sao năm cánh bé xíu. Đến mùa, hoa sao rụng đầy trên tóc bọn học trò chơi nhảy dây, lò cò, đánh đũa...trước cổng trường.

Ngôi trường ấy đã trở thành trường cấp I-II từ lâu, sân trường chỉ còn lại nhà tròn và một cây phượng - có lẽ trường học thì không thể thiếu bóng hoa phượng, nhưng những cây sao vàng thì không còn nữa. Giờ ra chơi tôi đi qua trường cũng không thấy các học trò nôchơi đùa mà chỉ thấy chúng mãi cúi đầu vào một cuốn sách hay một cuốn vở.

Lớn hơn một chút, chiều tối tôi hay cùng các bạn tập chạy xe đạp trên những con đường sau trường học. Trời mát dịu, gió đưa thơm ngan ngát mùi hoa nguyệt quế, ngọc lan, dạ hương...từ những mảnh sân vườn nhỏ. Càng về tối hương hoa càng nồng nhưng chúng tôi không dám chơi lâu, phần sợ về nhà bị mắng, phần vì bị bọn con trai dọa là khuya hay có ma từ bệnh viện Bình Dân...ra chơi, tuy đùa nào cũng thắm mong có ngày được...nhìn thấy ma.

Trong cư xá bây giờ những mảnh sân ngày càng bé lại, những cây ngọc lan, dạ hương phải nhường diện tích cho những ngôi nhà ngày càng to hơn, cao hơn. Thiên nhiên thu gọn lại trong những chậu phong lan treo trên sân thượng các nhà. Chị tôi viết thư thỉnh thoảng lại nhắc đến mấy chậu mai vàng, cây nguyệt quế càng già càng nhiều hoa...như nói đến người trong gia đình.

Trong trí nhớ của tôi Sài Gòn không khét mùi xăng mà thơm mùi lá mát rượi phả từ những hàng cây hai bên đường sau cơn mưa, mùi cỏ ướt sương trong vườn hoa Vạn Xuân, vườn Tào Đàn lúc sáng sớm, mùi bắp nướng người ta hay bán trên vỉa hè mỗi chiều và nhất là mùi mía hấp buổi tối. Ông hàng mía hấp hay đi qua nhà tôi sau giờ cơm tối, trên xe ba gác cắm ngắt ngẫu nhiên hai cây mía, có mùi mía hấp ngọt lịm thay cho lời rao. Mỗi khi ông mở nắp nồi lấy ra một khúc mía đỏ tím, hương mía bay khắp không gian, chỉ mới nghe đã thấy mát tới tận cổ.

Tôi cũng thích ngửi mùi cà phê rang. Đầu đường nhà tôi khi đó có 3 quán cà phê nhưng đông khách nhất là quán ông Năm. Quán khá to, có bảng hiệu cẩn thận nhưng người ta cứ quen gọi là quán ông Năm, còn ông Năm thì được gọi là ông Năm cà phê. Quán bán cả cà phê phin lẫn cà phê lẫn cà phê vọt như những "tiệm nước" của người Hoa. Cứ chiều thứ bảy là thấy ông Năm đặt trước cửa tiệm cái thùng gang hình ống to tượng trưng cà phê trên củi cháy đỏ rực. Chẳng biết ông ta bỏ thêm vào đó cái gì mà thơm không thể tưởng, sực nức mọi nhà.

Khi tôi học tiểu học những ngày cuối tuần thỉnh thoảng được cha tôi dẫn đi chơi xa. Thủ Thiêm khi đó rất một màu xanh dứa nước, những khu vườn Bà Điểm ngai ngái hương cau nhưng tôi thích nhất là những ruộng hoa lài đang nở. Những thân lài phủ đầy hoa trắng trông như những đám bông gòn phủ trên mặt đất, không gian trĩu một mùi hương hoa lài, đến khi về tới nhà tưởng như mùi hương vẫn còn vương trên tóc, như những ngày rằm theo mẹ lên chùa áo đầy mùi nhang trầm. Không biết những mảnh vườn trắng hoa lài giờ có còn không hay chỉ còn cái tên Vườn Lài trên bản đồ thành phố.

Những mùi hương thời thơ ấu đó, tôi đã quên bằng đi một thời gian rất lâu. Mà nhớ cũng khó khi mỗi lúc ra đường nếu không chui vào taxi hay xe hơi thì lại bị khẩu trang kín mít. Và trong nhịp sống hối hả của một thành phố đang phát triển mỗi phút mỗi giờ, 24 tiếng đồng hồ luôn chùng qua ngấn để người ta có thể phung phí cho một mùi hương. Nhưng đến một chiều, ở một nơi rất xa thành phố, tự nhiên tôi thấy thiếu thiếu một cái gì...

Truyện ngắn *Dưới bóng hoàng lan* của Thạch Lam có một câu kết thật hay "*mỗi mùa nằng lại cài một đóa hoàng lan trên mái tóc để tưởng nhớ mùi hương*". Tôi tin nàng sẽ còn vương vấn mãi mùi hương đó, dù đến một ngày, có thể không còn cây hoàng lan. Và nếu không có mùi hương nào để nhớ, chắc nàng sẽ còn buồn hơn nhiều, rất nhiều...

Hương ngọc lan - một trong những mùi hương trong miền ký ức

QUẾ VIÊN (Đan Mạch, mùa đông 2007